

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bass László ügyvéd által képviselt Kuti Zoltán Péter I.r., II.r. és III.r. felpereseknek az Albáné dr. Feldmájer Livia ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 26.P.25.451/2007. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.951/2009/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 90.000 (Kilencvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet - helyt adva a keresetnek - megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa 2007. február 4-én 18 óra 30 perckor sugárzott Híradó című műsorban a felperesek felismerhető képmását bemutatta. Az alperest a hasonló jellegű jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül magánlevél formájában, sajnálkozásának kifejezése mellett, ismerje el a felperesek felé a jogsértés tényét, és 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek egyetemleges 72.000 forint elsőfokú, valamint „50.000 forint + Áfa” másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 21.000 forint kereseti és 24.000 forint fellebbezési eljárási illetéket.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint az alperes az általa működtetett televízió csatornán 2007. február 4-én sugárzott esti híradóban a felperesek, mint a .. kötelékébe tartozó rendőrök képmását intézkedésük közben, hozzájárulásuk nélkül felismerhető módon mutatta be.

A jogerős ítélet a fenti tényállás alapján megállapította, hogy az alperes a felperesek képmásának engedélyük nélkül történő nyilvánosságra hozatalával megsértette a felpereseknek a Ptk. 80. §-ban védett személyiségi jogát. Kifejtette a jogerős ítélet: a felperesek annak ellenére, hogy rövid ideig voltak láthatók a felvételeken, felismerhetők voltak. A képmáshoz fűződő személyiségi jog sérelme akkor is megállapítható, ha a felismerés a társadalom viszonylag szűkebb csoportja számára lehetséges.

A parancsot teljesítő rendőrök pedig attól függetlenül nem tekinthetők közszereplőknek, hogy feladataik ellátása során közhatalmi funkciót látnak el. Az ítélezési gyakorlat szerint nem esik a jogsértést kizáró nyilvános közszereplés fogalmi körébe az sem, ha a rendőrök a közterületen foganatosított intézkedésük végzése során tevékenységüket a nyilvánosság előtt végzik. Az alperes téves álláspontjával szemben a rendőr képmása nem tekinthető a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 19. §-a értelmében közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatnak. Az Alkotmánybíróság 54/2000. (XII.18.) számú - alperes által hivatkozott - határozata pedig nem a közterületen parancsot teljesítő rendőrök képmásának közzétételére, hanem intézkedésük során a személyük azonosíthatósága érdekében szükséges adatok nyilvánosságra hozatalára vonatkozik. Ezért a jogerős ítélet a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes terhére a jogsértést megállapította, valamint a b) és c) pont szerint alkalmazta az objektív jogkövetkezményeket.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint tévesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felvételen csupán néhány pillanatra feltűnő felperesek a nézők, illetve az őket ismerő személyek számára felismerhetők voltak. Figyelmen kívül hagyta, hogy a néző figyelme nem célzott és a felvételt csak egyszer látja, ezért a rövid időtartam alatti felismerhetőség nem rekonstruálható. A jogerős ítélet téves álláspontjával szemben a felperesek hivatásuknál fogva közszereplőnek minősülnek, amelyet alátámaszt a közszereplő 2003. évi III. törvény 1. § (2) bekezdés 13. pontjában meghatározott definíciója is. A rendőr rögzített arcképe az Avtv. 19. § (4) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános adatnak is minősül. Miután a közhatalmi feladatot ellátó rendőr közhatalmat gyakorol, tevékenysége a Ptk. 80. § (2) bekezdésben meghatározott nyilvános

közszereplés fogalma alá esik, ezért képmása hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozható. Mindezt alátámasztja az állampolgári jogok országgyűlési biztosának egyik tanulmányában kifejtett álláspontja, továbbá az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata is, amely utóbbinak az a megállapítása, hogy az intézkedő rendőrök képmása engedélyük nélkül nyilvánosságra hozható, általános érvennyel alkalmazható, függetlenül attól, hogy az más kérdés megválaszolására keletkezett.

A felperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 80. § (1) bekezdés kimondja: a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés értelmében képmás nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A Ptk. a személyhez fűződő jogokat, mint abszolút jogokat szabályozza. A Ptk. 80. §-a a képmással való bármilyen visszaélést tiltja, a képmás és hangfelvétel védelme során kizárólag a nyilvános közszereplés esetén engedi meg a képmásnak az érintett személy hozzájárulása nélküli nyilvánosságra hozatalát (Ptk. 80. § (2) bek.). Ezért nyilvános közszereplés hiányában a képmással elkövetett bármilyen visszaélés a személyhez fűződő jog sérelmének megállapítása iránti igényt megalapozza.

A perben nem volt vitás, hogy a felperesek képmásuk nyilvánosságra hozatalához nem járultak hozzá. Téves ugyanakkor az a felülvizsgálati álláspont, mely szerint közhatalmi feladatainak ellátása során a közterületen intézkedő rendőr közszereplőnek minősül, ezért képmása hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozható. A Legfelsőbb Bíróság már több eseti döntésében egyértelműen rámutatott arra, hogy a közterületen intézkedő rendőr (illetve büntetés-végrehajtási intézet alkalmazottja) a Ptk. 80. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása szempontjából nem minősül közszereplőnek. A nyilvános közszereplés a közterületen, ezen belül az utcán, tereken való jelenlétnél, az ott zajló eseményekben való részvételnél lényegesen szűkebb kategória. A közterületen való tartózkodás (akár feladatteljesítés miatt is) nem nyilvános közszereplés, ezért az érintett személy képmása csak az engedélyével készíthető el és használható fel. Ennek hiányában az elkészült képmás nyilvánosságra hozatala jogszabályt sért. (Pfv.IV.21.368/1999/3., Pfv.IV.22.364/2006/4.) Azáltal tehát, hogy a rendőr a munkáját a nyilvánosság előtt, közterületen végzi, még nem válik nyilvános közszereplővé. A feladatainak ellátása során

intézkedő rendőr nem minősül közszereplőnek önmagában azon az alapon sem, hogy a közhatalmi funkciót megtestesítő állami szerv alkalmazottja. Az alperes téves álláspontjával szemben ezt nem támasztja alá az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény 1. § (2) bekezdés 13. pontja szerinti közszereplőnek minősülő személyi kör meghatározása. A törvény 1. § (2) bekezdése értelmében az ott szereplő fogalom meghatározások ugyanis kifejezetten csak a törvény alkalmazása szempontjából irányadók. Az utcán feladatát teljesítő rendőr nem minősül - a törvény hatálya alá eső - elmúlt rendszerben titkosszolgálati tevékenységet végző személynek.

A téves felülvizsgálati állásponttal szemben a képmás és hangfelvétel nem minősül az állami feladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő olyan személyes adatnak sem, amelyre vonatkozóan az elkészítés és nyilvánosságra hozatal érdekében az Avtv. 19. §-ának rendelkezései alkalmazhatók lennének. Ezért azt a kérdést, hogy az alperes a felperesek képmását jogosulatlanul hozta-e nyilvánosságra, nem az Avtv., hanem kizárólag a Ptk. rendelkezései alapján kell elbírálni. Miután a képmás védelméhez fűződő jog olyan személyhez fűződő jog, amely a fél számára alanyi jogon biztosítja a védelmet, ezt az alanyi jogon törvényben biztosított védelmet - kifejezett törvényi rendelkezés hiányában - egyéb szükséglet kielégítése (a közhatalmat gyakorló személyek egyedi azonosíthatósága vagy a tájékoztatás) iránti igény sem írhatja felül.

A jogsértés megítélése szempontjából pedig nincs jelentősége annak, ha az érintett személy a külvilág számára nem azonnal és egyértelműen felismerhető. A Ptk. 80. §-a értelmében ugyanis a képmás jogosulatlan nyilvánosságra hozatalának az érintett személy egyéni ábrázolása és nem a tényleges, utóbb rekonstruálható felismerése a feltétele. A felülvizsgálati kérelemben előadottak legfeljebb a jogsértés szubjektív szankciójának alkalmazása szempontjából, az okozott kár megítélése során értékelhetők.

Mindezek alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet az alperes terhére a jogsértést. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálattal élő alperest a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján köteles az alperes az államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2010. március 31.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk.
előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona sk. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő